

GEODÉZIA ÉS KARTOGRÁFIA

59. ÉVFOLYAM

2007

8-9. SZÁM

Búcsúzás Joó Istvántól

Dr. hc. Dr. Joó István (1928–2007)

Dr. Joó István, lapunk főszerkesztője, számos más vezető tisztség betöltője, a földmérési és térképészeti szakterület meghatározó személyisége, 2007. augusztus 5-én elhunyt.

Olyan ember távozott el, aki hosszú évtizedekig – az 1960-as évektől napjainkig – nagy befolyással bírt a szakmai koncepciók alakítására, a szakmai szervezetek, intézmények életére és az egyes személyek szakmai pályafutására. Mai szóhasználattal azt mondhatnánk, hogy megszállott menedzser volt: vezetői képessége, szervezőkészsége révén küldetésének érezte, hogy másokat vezessen, döntsön stratégiai és taktikai kérdésekben, irányítsa különböző szervezetek munkáját.

Hihetetlenül erős egyéniség volt. Véleményét, akaratát formális és informális úton mindenki tudomására hozta. Egyéniségének lenyomatát egész életműve őrzi: nevének említése nélkül nem írható meg és nem érthető meg szakmánk elmúlt fél évszázadának története; neve – felelős kiadóként – az 1970-es évektől kinyomatott minden egyes kataszteri és polgári topográfiai térképszelvényen ott szerepelt; emlékéét őrzik a vasbeton mérőtornyok, az EOY, EOVA, az EOMA és az EOTR rövidítések. A Geodézia és Kartográfia folyóirat arculata, megjelenése és tartalma jelentős részben az ő ízlése, egyénisége szerint alakult az elmúlt évtizedben. E kiadványnak építő célzatú szakmapolitikai érdekeket képviselő arculatot adott. Hangsúlyozta, hogy egyre inkább szükség van társadalmi, független szakmai tanácsadó-véleményező testületre. Ezért – különösen interjúiban – törekedett szakmánk sokoldalúságát és értékeit bemutatni.

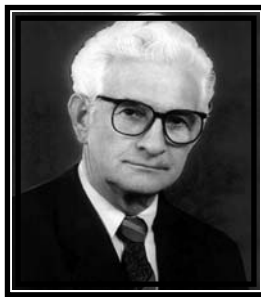
Joó István tevékenysége annyira sokrétű volt, aktivitása olyan sok területre kiterjedt, hosszú életében olyan sok szakmai témával foglalkozott,

hogy ezek teljes számbavételére itt nem vállalkozhatunk; az életmű valós értékelését a bölcs utókorra kell bízunk. Az életműből, ebben a méltatásban, csak néhány részletet kívánunk kiragadni.

Mindannyiunk életére nagy befolyással vannak az első életévek történései, ezek személyiségformáló hatása meghatározó. *Joó István* nagyon korán, kétévesen elveszítette édesanyját, gyermekkorában elsősorban nagyanyja nevelte. Amikor erre emlékezett, mindig elérzékenyült; emlékére írta alá fotóit a *Hollósi-Szép* névvel. Gyermekéveit beárnyékolta a második világháború, jellemét edzette a falusi környezet, a fizikai munka, a nagycsaládban elvárt kötelességteljesítés és felelősségvállalás. (Elmondásából tudjuk, hogy kevesen tudtak olyan jól szénás-szekeret megrakni,

mint ő, ilyenfajta mezőgazdasági munkákra kívánták otthon tartani). A Vas megyében eltöltött ifjúkori évekre mindig szívesen emlékezett, rokonait rendszeresen látogatta, segítette.

A háború miatt csak 1950-ben érettségizett Kőrmenden, majd Sopronban kezdte meg egyetemi tanulmányait az egy évvel korábban alapított földmérőmérnöki karon. Katonai parancsra azonban átvezényelték Budapestre, a BME szintén akkor alapított Hadmérnöki Karára, ahol térképész szakon, kitüntetéssel fejezte be tanulmányait 1954-ben. Soproni diákévei alatt és katonai tanulmányai során mély szakmai kollegialitást és együttérző bajtársi szellemet szívott magába. Hallgatóként is kitűnt szorgalmával, akaratával, kitartásával. A kilenc fős tankör tagjai nemcsak hallgatóként segítették egymást, hanem később is, egész pályafutásuk során tartott barátságuk. Nagy tisztelettel volt kiváló tanára, *Rédey István* ezredes professzor iránt, emlékének – születésének centenáriumán – teljes lapszámot szerkesztett.

Az egyetem elvégzése után először a Magyar Néphadsereg Térképészeti Intézetében dolgozott, mint topográfus. 1956-ban nem írta alá az ún. Kádár-nyilatkozatot, így katonai pályafutása befejeződött. 1957-től a Földmérő és Talajvizsgáló Vállalathoz került, mint mérnök-geodéta, majd a Kartográfiai Vállalatnál lett műszaki titkár. Itt figyeltek fel a nagyon agilis, jó szervezőképességgel bíró fiatal mérnökre és 1961-ben, 33 éves korában már az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatalnál (ÁFTH) találjuk, főmérnöki beosztásban. 1962 januárjától az ÁFTH műszaki főosztályának vezetője lett, amely beosztás lényegében a magyar földmérés első számú műszaki vezetőjének felelt meg (mert a hivatal irányítása politikai tisztség volt), s ezt a felelős beosztást a különböző átalakítások során is, egészen Székesfehérvárra költözéséig, negyed évszázadon át betöltötte.

Az ÁFTH 1967. évi átszervezése után a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Minisztériumhoz (MÉM) került. Ott, az Országos Földügyi és Térképészeti Hivatalban előbb a Földmérési Főosztály, majd a Földmérési és Térképészeti Főosztály vezetőjeként folytatta széleskörű tevékenységét. Kezdeményezője volt a magyarországi új geodéziai alapok létrehozásának. Irányításával történt a ma HD72-vel jelölt vízszintes vonatkoztatási rendszer létrehozása, ami új alapfelület (GRS67), új vetület (EOV), új alaphálózat (EOVA) és új térképrendszer (EOTR) bevezetését is jelentette. Az új magassági alaphálózat (EOMA) elindítása szintén nevéhez köthető.

Segítette az akkori nevén Földmérési Intézet (FÖMI) létrejöttét, amely máig fontos szerepet tölt be a hazai kutatás-fejlesztésben. Szívügye volt a kozmikus geodézia, javaslatára szerveződött meg az MTA Geodéziai Tudományos Bizottságán belül a Kozmikus Geodéziai Albizottság, amelynek első elnöke volt (1969-től 1981-ig).

Tudományos munkája, kutatói érdeklődése is sokirányú volt. Első cikke az állványos gúllak elcsavarodásáról 1962-ben jelent meg a Geodézia és Kartográfiaiban. Egyetemi doktori értekezését 1964-ben arról írta, hogyan változik Magyarország területe a különböző vetületi rendszerekben. Kandidátusi értekezésében, 1968-ban,

a giroteodolitok pontosságai vizsgálatával foglalkozott. Akadémiai doktori disszertációjában, 1979-ben, a régi és az új geodéziai vízszintes alaphálózatokat hasonlította össze statisztikai módszerekkel. Hosszú időn keresztül foglalkozott a jelenkori függőleges kéregmozgásokkal ismételt szintezési adatok alapján. Koordinátora volt a kelet-európai és a Kárpát-Balkán Régió nemzetközi mozgásvizsgálatainak; négy ilyen témájú térképművet szerkesztett. Az utóbbi években ezt a tevékenységét korrelációs regresszió-analízissel és modellezéssel egészítette ki, amelybe tanszéki munkatársakat és hallgatókat is bevont; a témában rendszeresen publikált lapunkban is. Élete utolsó napjaiban egy újabb kéregmozgási vonal kitérésével foglalkozott. Ezek mellett a pólusvándorlás okaival, a lemeztektonika kérdéseivel és a távérzékeléssel foglalkozó tanulmányai interdiszciplináris érdeklődését is mutatják.

Publikációinak száma több mint 360, ebből 30 könyv, jegyzet, disszertáció, térképmű. A publikációk közel harmada idegen nyelvű.

Korán megmutatkozott tudományszervező képessége. Számos hazai és nemzetközi tudományos szervezet tagjaként, majd vezetőjeként, hosszú éveken át eredményesen dolgozott. Nagyszámú országos és több tíz nemzetközi tanácskozást szervezett. Az ÁFTH Geodéziai Bizottság elnöke (1962–67), majd a MÉM OFTH Geodéziai és Térképészeti Bizottság elnöke volt 1967–85-ig. 1965-től az MTA Geodéziai Tudományos Bizottság tagja, 1996-tól a bizottság elnökhelyettese (1996–99), majd elnöke volt (1999–2002). Tíz éven keresztül (1970–1980) a Geodéziai és Kartográfiai Egyesület elnöki tisztét töltötte be. Több cikluson keresztül az IAG (Nemzetközi

Geodéziai Szövetség) Magyar Nemzeti Bizottság elnöke volt. Titkára volt az IAG IV. szekciójának (1965–69). Az IAG CRCM Bizottság keretében hosszú éveken keresztül a kelet-európai kéregmozgási albizottságot vezette. 1975-től 1990-ig koordinálta a Kárpát-Balkán régióban folyó kéregmozgás-vizsgálatokat. 1975-től 1990-ig tagja volt az American Geophysical Union-nak. A lengyelországi Olsztynban 1996-ban díszdoktorrá avatták.

Dr. Joó István minisztériumi szakmai irányító szerepe 1986-ig tartott. Az eltelt negyedszázadról „Számadás avagy az állami földmérés és térképészet utóbbi 25 éve” címmel maga számolt el a Geodézia és Kartográfia 1986/6. számában.

1986 nyarán nevezték ki az akkori Soproni Egyetemre egyetemi tanárnak, s egyben megbízták a fehérvári kar vezetésével. Két cikluson keresztül, 1994-ig volt főigazgatója az egyetem Földmérési és Földrendezői Főiskolai Karának (jelenlegi nevén Geoinformatikai Karnak), és egyidejűleg (1996-ig) a Geodézia Tanszékét is vezette. Az oktatómunkát azonban nem ekkor kezdte, hanem jóval korábban. 1965-től kezdődően járt rendszeresen Székesfehérvárra, hogy megtartsa a Felsőgeodézia tantárgy előadásait, ezt minden más elfoglaltságánál fontosabbnak tartotta. Megkövetelte, hogy előadásain a hallgatók részt vegyenek, a leadott tananyagot szigorúan számon kérte; mindig szóban, személyesen vizsgáztatott. Az utóbbi években személyes emlékekről, szakmatörténeti érdekességekről is szólt előadásain.

Vitalitását, szervezőképességét a fehérvári főiskola érdekében a kezdetektől kamatoztatta. Vezetése alatt kezdődött meg a Térinformatika és a Távérzékelés című tantárgy önálló tárgyként való oktatása, ez idő alatt jött létre a Felmérési és Földrendezői Tanszék, és az országban elsőként a Térinformatika Tanszék. Fontos szervező és fejlesztő munkát végzett a kar anyagi helyzetének javítására, több nemzetközi konferenciát szervezett Székesfehérvárott.

Jelentős fejezetek megírásával is támogatta azt az igen jelentős szakmatörténeti kiadványt, amely végül is (*Raum Frigyes* társ-főszerkesztésében) 1830 oldalas lett és 1990–96 között hat kötetben „A magyar földmérés és térképészet története” címmel jelent meg. Ennek főszerkesztése során is egykori munkatársaival, a szakma jeles képviselőivel rendszeres kapcsolatban volt.

Erős erdélyi kötődéssel segítette az ottani földmérő kollégák tudományos munkáját, több erdélyi

szakember az ő támogatásával szerzett Magyarországon doktori fokozatot. Szoros kapcsolata volt az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társasággal, az erdélyi oktatókkal.

A szakma jövője iránti aggodását minden fórumon hangoztatta, elgondolásait, tapasztalatait közreadta. Tevékenységéért számos elismerésben részesült. Ezek között említjük a következőket: Oktatási miniszteri Tanulmányi érdemérem (1954), MÁFI emlékérem (1969), Munkaéremrend ezüst fokozata (1970), Fasching Antal emlékérem (1975), Lázár-deák emlékérem (1975), SZUTA úrkutatási emlékérem (1982), MTA Akadémiai-díj (megosztva, 1985), SZUTA geofizikai emlékérem (1985), Munkaéremrend arany fokozata (1986), MTESZ emléklap (1989), MTESZ emlékérem (1990), Szent-Györgyi Albert-díj (1994), Főgeodéta-díj (az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság kitüntetése, 2001), Eötvös József koszorú – díj (MTA, 2001), GEO Emlékelem (2003), Professzor emeritus cím (Nyugat-Magyarországi Egyetem, 2003), BME Aranydiploma (2004).

Egészségesen élt. A fiatalkori dohányzásról erős akarattal leszokott, tudatosan étkezett, testét – fizikai munkával is – edzette. Fiatalon versenyszerűen sakkozott, később is foglalkozott a sakkal, az újságokban megjelent sakk-partikat gyakran lejátszotta.

Családszerető ember volt; három gyermekét fizikai erejével és anyagi gondoskodásával szinte erőn felül támogatta, segítette. Élete utolsó napját szerető családjá: felesége, három gyermeke, nyolc unokája körében töltötte, *Joó István* nevű négyhónapos unokája aznap sokszor mosolygott rá...

Elhunytával a magyar földmérők és térképészek nagy megbecsüléssel emlékeznek rá: a nemzetközi és hazai viszonylatban is kiemelkedő szervező és tudós egyéniségre, az állami földmérés legfelsőbb szakmai vezetőjére, szakíróra, neves oktatóra és gyakorlati szakemberre.

Szerkesztőbizottság

Joó István szakmai közéleti tevékenysége tisztiségei tükrében:

- ÁFTH Geodéziai Bizottság, elnök (1963–67)
- MÉM-OFTH Geodéziai és Térképészeti Bizottság, elnök (1967–86).

- Geodézia és Kartográfia szakfolyóirat, szerkesztőbizottsági tag (1961-től), felelős szerkesztő (1963–79), főszerkesztő (1996–)
- Geodéziai és Kartográfiai Egyesület, tag (1956–), főtítkárhelyettes (1966–70), elnök (1970–80), társelnök (1980–88)
- MTESZ Országos elnökség, tag (1970–80)
- MTA Geodéziai Tudományos Bizottság, tag (1970–), alelnök (1993–99), elnök (1999–2002)
- MTA X. osztály, Kozmikus Geodéziai Albizottság, elnök (1969–81)
- Úrkutatási Kormánybizottság, a MÉM képviselője.
- INTERKOSMOS: Kozmikus Fizikai Szakbizottság, tag (1974–86)
- American Geophysical Union (AGU) tag, (1976–2001)
- International Lithosphere Programme (ICSU Comm. WG-I, levelező tag
- International Association of Geodesy (IAG), a IV. szekció titkára (1975–79)
- IAG fellow (tag)
- IAG V. szekció Kéregmozgási Bizottság (CRCM), tag (1972–1990), a kelet-európai Albizottság vezetője (1975–90)
- IAG Magyar Szekció, tag, elnök
- Lengyel Geodéziai Egyesület tiszteletbeli tagja (1988)
- Kammer der Technik (NDK) tiszteletbeli tag (1989)
- Osztrák Geodéziai Egyesület tiszteletbeli tag (1991)
- KAPG, tag (1966–1989), a Kárpát-Balkán Régió (KBR) nemzetközi koordinátora (1972–1990), a III. sz. Bizottság nemzeti referense
- FM Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Kollégium, elnök (1982–86)
- FM FTF Tanácsadó Testület, tag
- EFE FFFK, Kari Tanács elnök (1986–94)
- Tudományos Minősítő Bizottság Földtudományi Szakbizottság tag (1980–89).
- EFE Egyetemi Tanács, meghívott (1982–86)
- BME Doktori és Habilitációs Bizottság tag (1988–).
- EFE/NYME Doktori és Habilitációs Bizottság, tag (1990–94)
- FIG Magyar Nemzeti Bizottság, elnök (1982–94)
- Széchenyi Professzori Ösztöndíj (1999–2002)
- MTA választott doktor-képviselő (1996–99)

*

Tisztelt Főigazgató Úr, Professor Úr! Kedves Pista!

*Elmentél? Most? A legnagyobb dologidőben?
Most? Amikor a legnagyobb szükség lenne Rád?*

*Szükségünk lenne az emberre, aki szilárdan állt,
messzire nézett, messzire látott, és messziről látszott,
szavára figyeltek, és ha kellett, értünk magasba ment.*

*Szükség lenne az emberre, aki előrelátóan tervezett,
a földügyért korszakosan építkezett, és korszakot
teremtett.*

*Szükség lenne az emberre, aki azért építkezett, hogy
épülhessünk.*

*Épített főosztályt, intézetet, programokat, tornyokat,
és ha kellett pontokat.*

*Építette a főiskolát, tanszékeket, tantárgyakat és
benne embereket.*

Épített lapot, teremtett műhelyt, és megannyi mást.

*Most, amikor az épületek java kész, használni kellene,
Te nem adsz több tanácsot?*

*Elmentél. Most messzebbre mentél, mint Martonvásár,
messzebbre, mint Budapest, messzebbre, mint Erdély-
ország.*

Találkozz ott az igazakkal!

*Elmentél, de örökre köztünk maradsz, és folytatjuk
amiért küzdöttél.*

Megfáradtál. Nyugodj békében!

Márkus Béla

**Tisztelt Gyászoló Család és Rokonok,
Búcsúzó Pályatársak és Munkatársak,
Tisztelgő Ismerősök!**

Megrendülten állok szakmánk kiemelkedő személyiségének, nagyon közeli kollégámnak, hosszú időn át mentoromnak, *Prof. emeritus Dr. Jóó István*nak a ravatala előtt.

A családját magasztosan szerető, a lélek erejében, a természetben és a tudomány valóságsgolgalatában hívő, céljait illetően megalkudni sohasem tudó, családjában, emberi kapcsolataiban és szakmai területén egész életében mindig csak építő és újat építő társunktól búcsút kell vennünk az e-földi valóságban.

Hosszú időn át meghatározó személyisége volt az állami földmérésnek. Nagyon fiatal volt még, amikor a szakmai irányítást kezébe vette, és bizony hiába volt már régen túl a nyugdíj korhatáron, szinte utolsó leheletéig talált magának lehetőséget és alkalmat arra, hogy hasson, alkosson, gyarapítson, megoldjon, segítsen és érvényre juttasson.

A Geodézia és Kartográfia című szaklapunk főszerkesztőjeként a hat héttel ezelőtti Geodéziai Vándorgyűlésen – hű társával, feleségével együtt – még az egyik legaktívabb résztvevő volt. Annak az anyagát dolgozta fel és a szaklap következő számát készítette elő, amikor szíve 79 évesen, de mégis váratlanul felmondta a szolgáltatást – olyan hirtelenséggel távozott közülünk, mint amilyen robbanékony Ő maga volt. Hihetetlen, de sajnos valóság.

1928. szeptember 26-án született Vas megyében, Hidashollóson. Itt járt elemi, majd polgári iskolába. Középiskolai tanulmányait Kőrmenden végezte, itt érettségizett 1950-ben. Egyetemi tanulmányait Sopronban kezdte, a Földmérőmérnöki Karon, majd Budapesten folytatta a Budapesti Műszaki Egyetem Hadmérnöki Karán, térképész szakon. Tanulmányait 1954-ben kitüntetéssel fejezte be.

Az egyetem elvégzése után a MN Térképészeti Szolgálatánál, a Földmérő és Talajvizsgáló Vállalatnál, majd a Kartográfiai Vállalat műszaki titkáráként szerzett széleskörű szakmai gyakorlatot. Kitűnt remek szervezőképességével, rendszerező munkájával és tudományos igényű tevékenységével.

1961-ben állt a minisztertanács felügyelete alatt működő Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal (ÁFTH) szolgálatába. 1962. januárjától az

ÁFTH-ba hívták, ahol a magyar földmérés műszaki vezetője lett. Tudományos munkássága eredményeként, 1963-ban egyetemi doktori értekezését a magyarországi vetületi rendszerek terület-torzításáról írta. A Hivatalt 1967-ben átszervezték, a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Minisztériumba (MÉM) vitték. Ott az Országos Földmérési és Térképészeti Hivatalban folytatta irányítói munkásságát. Irányításával jöttek létre az új, korszerű geodéziai alapok Magyarországon: HD-72 viszonyítási rendszer, EOVS vetületi rendszer, az Egységes Országos Térképrendszer (EOTR), a fotogrammetria és más korszerű mérési módszerek hazai bevezetése és széleskörű alkalmazása.

Irányításával indult meg a nulladrendű szintezési hálózat kialakítása, amely alapja a jelenkori kéregmozgás-vizsgálatoknak, másrészt pedig a létrehozott magassági alaphálózat (EOMA) I. r. hálózataként is szolgál. Az előbbi – nemzetközi együttműködés keretében – nemcsak Magyarországra terjedt ki, hanem az egész Kárpát–Balkán régióra.

Az 1960–70-es az években készült el az 1:10 000-es topográfiai térképrendszer és kezdődött meg annak felújítása. A szakma műszaki vezetőjeként elérte, hogy az indokolatlan rezsím-korlátozások csak a szükséges mértékben hátráltassák a földmérési és térképészeti termékek országos felhasználását. Irányítása alatt megtörtént Magyarország nagyvárosainak szabatos felmérése.

Ezek a hatvanas években elindított fejlesztések tették lehetővé napjaink földügyi programjainak térképi alapozását és végrehajtását.

Hivatali munkája mellett kandidátusi értekezését 1968-ban védte meg. Dolgozatában a pörgettyűs teodolitokkal mért azimut pontosságával foglalkozott. Majd 1979-ben megvédte akadémiai doktori értekezését, melynek témája Magyar-

ország régi és új felsőrendű háromszögelési hálózata azimut értékeinek és hosszegységének összehasonlítása volt.

A magyar tudományos és gyakorlati életben máig is fontos szerepet betöltő intézmények alapítása fűződik a nevéhez.

1967-ben javaslatára hozták létre a Földmérési Intézetet (FÖMI), ahol kialakulhatott egy, a szakmai életet mindmáig meghatározó kutatógárda. 1972–76. között megépült a penci Kozmikus Geodéziai Obszervatóium (KGO). Eredményei nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a magyar geodézia már a rendszerváltás előtt is Európa egyik élénjárója volt.

A nyolcvanas évek elején, az OMFB-vel együtt elindított távérzékelési fejlesztések révén jött létre a FÖMI keretében működő Távérzékelési Központ, amely mára nem csupán a földügy, de a teljes agrárágazat és környezetvédelem számára is alapvető eszköz és stratégiai információkat szolgáltat.

Kutató munkája mellett már korán megmutatkozott tudományszervező képessége. Számos hazai és nemzetközi tudományos szervezetnek tagjaként, majd vezetőjeként hosszú éveken át dolgozott eredményesen. Az ÁFTH Geodéziai Bizottság elnöke (1962–67), majd a MÉM OFTH Geodéziai és Térképészeti Bizottság elnöke volt 1967–85-ig. Az MTA Geodéziai Tudományos Bizottság tagja 1965-től. 1996-tól a Bizottság elnökhelyettese (1996–99), majd elnöke volt (1999–2002). Tíz éven keresztül (1970–1980) a Geodéziai és Kartográfiai Egyesület (a mai MFTTT elődje) elnöki tisztét töltötte be.

Az MTA keretében tagja volt az IUGG Magyar Nemzeti Bizottságnak és IAG szekciójának. Az MTA Földtudományok Osztálya keretében, javaslatára hozták létre a Kozmikus Geodéziai albizottságot, amelynek első elnöke volt 1969–1980-ig. Ezzel sokat tett a geodézia tudomány és egyúttal a földügyi szakág elismertetéséért.

Nemzetközi szakmai és tudományos tevékenysége is bővelkedett sikerekben. Titkára volt az említett IAG (Nemzetközi Geodéziai Szövetség) IV. szekciójának (1975–79). Hosszú éveken keresztül a Kelet-európai Kéregmozgási Albizottság vezetője volt. Húsz éven keresztül koordinálta a Kárpát-Balkán régióban folyó mozgásvizsgálatokat. 1975–2000 között tagja volt az Amerikai Geofizikai Uniónak (AGU). Tagja a Magyar Tudományos Akadémia köztisztületének.

Munkásságának jelentős része oktató tevékenységéhez kapcsolódott. 1965-től látta el Székesfehérvárott majdnem négy évtizeden át a

Felsőgeodézia c. tárgy oktatását. Címzetes egyetemi docens (BME, 1989) címzetes egyetemi tanár (1984), 1986-tól egyetemi tanár.

A szakterület vezetőjeként látta, hogy a szakemberképzésnek szűkös az intézményi háttere. Támogatta Székesfehérváron a Felsőfokú Földmérési Technikum létrehozását és fejlesztését, amelynek végzett hallgatói a 60-as évek elejétől fokozatosan enyhítették az ágazat szakember hiányát. Az ott végzett hallgatók közül ma már sokan a földügyi szakigazgatás különböző szintjein vezető szerepet töltenek be. Az intézmény jogutódja a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara, amely változatlanul az egyik legfontosabb felsőfokú szakképző intézménye a földügyi, térképészeti szakágnak.

Dr. Joó István az intézmény oktatásába már korábban bekapcsolódva kezdetektől tagja volt az államvizsga bizottságoknak és hamarosan a Felsőgeodézia tárgy előadója, később tanszékének vezetője lett.

Új tudományos eredményei révén is folyamatosan fejlesztette a tananyagot. Elkészítette a tantárgyhoz kapcsolódó négy kötetes jegyzetet, amelyet a tudomány változásai miatt több alkalommal is átdolgozott.

A Budapesti Műszaki Egyetemen is részt vett az oktatásban, szakmérnöki tagozaton. Szakmérnökök számára írta „Újabb geodéziai eszközök és eljárások” című jegyzetét, 1967-ben.

1986-ban vált meg az állami földmérés szakmai vezetésétől. Ekkor nevezték ki a Soproni Egyetemre egyetemi tanárnak, s két cikluson keresztül, 1994-ig volt főigazgatója az egyetem Székesfehérvári Főiskolai Karának.

Mindig nagy lelkesedéssel és odaadással oktatót. A vizsgáztatást mindig személyesen végezte. Fontosnak tartotta, hogy a hallgatóit megismerje. Szigorú volt, megkövetelte a rendszeres felkészülést. A hallgatóktól is annyi odaadást várt el tanulmányi munkájukban, mint amennyit saját magától is megkövetelt.

Vezetése alatt jött létre a Felmérési és Földrendezői tanszék, és az országban elsőként a Térinformatikai tanszék. Jelentős szervező és fejlesztő munkát végzett a kar anyagi, eszköz és épület helyzetének javítására. A Székesfehérvárott eltöltött évek alatt a főiskolai kar jelentős fejlődésen ment keresztül (épületek, műszer-felszerelés, az oktatók-kutatók szakmai-tudományos felkészültsége).

Főigazgatói ideje alatt több jelentős nemzetközi konferenciát szervezett Székesfehérvárott, a hazai elismertség javítására.

A tudományos élet fontos színterén, a Magyar Tudományos Akadémián is tevékenykedett. Annak Földtudományi Osztályán számos feladatot látott el. Rendszeresen tagja volt az akadémiai doktori vizsgabizottságoknak, sok dolgozatot opponált, és vezette tudósjelöltek munkáját is.

Dr. Joó István személyes tudományos érdeklődése döntően a geodéziai hálózatokhoz, a jelenkori függőleges kéregmozgások kutatásához kapcsolódik. Publikációinak száma közel 300, amelyek közül mintegy 25 disszertáció, egyetemi (főiskolai) jegyzet, könyv (könyvrészlet) és térképmű. Hazai szakmai-társadalmi tevékenységének fő színtere a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT), illetve annak Geodéziai és Kartográfiai Egyesület (GKE) elnevezésű jogelődje volt. A GKE alapító tagja, 1980–95. között három periódusban elnök, majd társelnök. A Geodézia és Kartográfia c. folyóirat szerkesztőbizottságának 1962 óta tagja, 1996-tól haláláig főszerkesztője volt.

Munkásságát rangos kitüntetésekkel ismerték el: Térképészet Kiváló Dolgozója (1965), MÁFI emlékérem (1969), Munkaérem ezüst fokozata (1970), Fasching Antal emlékérem (1973), Lázár-deák emlékérem (1975), SZUTA úrkutatási emlékérem (1982), Akadémiai-díj, MTA – megosztva (1985), SZUTA geofizikai emlékérem (1985), Munkaérem arany fokozata (1986), Lengyel Geodéziai Egyesület tiszteletbeli tagja (1988), Kammer der Technik (NDK) tiszteletbeli tagjai (1989), MTESZ emlékérem (1990), International Association of Geodesy tiszteletbeli tagja (1991), Osztrák Geodéziai Egyesület tiszteletbeli tagja (1991), Szent-Györgyi Albert-díj (1994), Doctor Honoris Causa az Olsztyni Egyetemen (1996),

Főgeodéta-díj, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság kitüntetése (2001), Eötvös József koszorú-díj (MTA, 2001). Elsőként nyerte el a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Főiskolai Kara által alapított „GEO Emlékérmét” (2003), BME Aranydiploma (2004).

Eredményes szakmai és tudományos közéletet szervező tevékenységéért, közel öt évtizedes alkotó tudományos tevékenységéért, a hazai és a nemzetközi tudományos életben kifejtett sikeres munkájáért a Nyugat-Magyarországi Egyetem „professzor emeritus” címmel jutalmazta.

Tisztelt Gyászolók!

A Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, a Földmérési és Távérzékelési Intézet és a földhivatalok, a volt pályatársak és a szakma tudományos közössége nevében fájó szívvel búcsúzom *Prof. emeritus Dr. Joó István*-tól, a Geodézia és Kartográfia főszerkesztőjétől, a földmérési szakigazgatás hosszú időn át volt vezetőjétől, az MFTTT alapító tagjától és több cikluson keresztül elnökétől, a Nyugat-Magyarországi Egyetem székesfehérvári főiskolai kar volt főigazgatójától, a magyar állami földmérési és egységes ingatlan-nyilvántartás ötven éven át meghatározó személyiségétől.

A túlvilágon találkozunk majd, de addig is szellemével – szellemiségével, hagyatékával együtt élünk.

Professzor Úr, Főszerkesztő Úr, Kedves Pista! Nyugodj békében.

Mihály Szabolcs

FELHÍVÁS

Dr. Joó István a földügyi szakigazgatás, a földmérés és térképészet meghatározó személyisége volt a XX. század utolsó négy évtizedében. Nevéhez számos szakmai kezdeményezés fűződik, hosszú pályafutása során számos tisztséget viselt, számos szakemberrel volt személyes kapcsolata.

Szakmai szerepének megítélése az utókorra tartozik. Mi, akik életében ismerhettük Őt, azzal járulhatunk a szakmai pályakép árnyalt megrajzolásához, ha leírjuk *Joó Istvánnal* kapcsolatos emlékeinket, benyomásainkat, személyes történeteinket.

„*Dr. Joó István emlékezete*” címmel a pályatársak emlék-képei alapján kiadványt tervezünk összeállítani, és elhunyt kollégánk születésének 80. évfordulójára (2008. szeptember 26.) honlapunkon közreadni.

A rövidebb-hosszabb emlékező sorokat 2008. február 30-ig várjuk elektromos levélben (e-mail cím: bgy@geo.info.hu) vagy postai úton (postacím: *NyME Geoinformatikai Kar, Dr. Busics György, 8000 Székesfehérvár, Pirosalma u. 1–3.*).

Székesfehérvár, 2007. szeptember 1.

Dr. Busics György tanszékvezető

A temetésen személyesen vett búcsút Joó Istvántól az EMT Földmérő Szakosztályának elnöke, dr. Ferencz József és felesége. Az erdélyi

földmérők nevében Köllő Gábor elnök levélben fejezte ki együttérzését.

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság
Societatea Maghiară Tehnico-Științifică din Transilvania
Ungarische Technisch-Wissenschaftliche Gesellschaft in Siebenbürgen
Hungarian Technical Scientific Society of Transylvania

ROMANIA, 400604 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 116; ☒ RO-400750 Cluj, C.P. 1-140.
Tel./fax: 0040-264-594042, 590825; e-mail: emt@emt.ro; web: http://www.emt.ro

Megrendülve vettük tudomásul a hírt Prof. emeritus Dr. JOÓ ISTVÁN, a magyar földmérés kimagasló egyénisége haláláról. Az együvértartozás és az ebből adódó, anyaországi és erdélyi földmérők közti szoros személyes és intézményesített együttműködés elkötelezett híve távozott közülünk. Elvesztése nagy veszteség számunkra is. Emlékét követendő példaként kegyelettel őrizzük. Együttérzésünket és részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumnak, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karának és a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaságnak, erőt és vigasztalódást kívánunk számukra e nehéz pillanatokban.

Dr. Köllő Gábor
EMT elnök

Dr. Ferencz József
az EMT Földmérő Szakosztályának elnöke

Kolozsvár, 2007. augusztus 13.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel ezúton köszönjük meg azt a sok-sok részvét- és együttérzés-nyilvánítást, amelyet az augusztus 5-én elhunyt Dr. Joó István özvegyének és családjának a tudományos és szakmapolitikai élet intézményei, képviselői, kollégák, barátok levélben, illetve a gyászszertartás alkalmával személyesen kifejeztek.

Dr. Joó Istvánné és gyermekei